

Sygn. akt I ACz 315/14

POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Kowacz-Braun

Sędziowie: SSA Maria Kus-Trybek

SSO del. Marek Boniecki (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2014 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku T.(...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

przy udziale Agencji Handlowej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o uznanie wyroku sądu polubownego

na skutek zażalenia uczestnika na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 13 grudnia 2013 r., sygn. akt. IX GCo 191/13

postanawia:

1. **oddalić zażalenie;**

2. **zasądzić od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 13 grudnia 2013 r. Sąd Okręgowy w Krakowie uwzględniając wniosek T. ((...)) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K., uznał wyrok Sądu Polubownego przy Polskiej (...) w W. z dnia 5 marca 2013 r., wydany w sprawie o sygn. SA/078/ (...) w zakresie punktu 1 sentencji wyroku w części oddalającej powództwo oraz orzekł o kosztach postępowania.

W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia Sąd pierwszej instancji wskazał, że przedstawiony przez wnioskodawcę wyrok Sądu Polubownego nadawał się do uznania na podstawie art. 1214 §1 k.p.c. w części oddalającej powództwo, spełnione zostały przesłanki formalne z art. 1213 k.p.c., zaś w sprawie nie zaistniały okoliczności negatywne z art. 1214 §3 k.p.c. Sąd Okręgowy zważył również, że w przypadku wyroku krajowego sądu polubownego, kognicja sądu powszechnego w postępowaniu o uznanie takiego orzeczenia, nie obejmuje badania przesłanek stanowiących podstawę do jego uchylecia. Wskazane przez uczestnika podstawy odmowy uznania wyroku sądu polubownego dotyczące nieważności i bezskuteczności zapisu na sąd polubowny, pozbawienia uczestnika jako powoda możliwości obrony jego praw przed tym sądem i niezachowanie podstawowych zasad postępowania przed sądem polubownym, a także zgłoszone wnioski mogłyby – w ocenie Sądu pierwszej instancji – stanowić jedynie podstawę ewentualnej skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego, która skutecznie wniesiona nie została. Za niezrozumiałe uznał Sąd Okręgowy kwestionowanie

przez uczestnika możliwości poddania sporu pod rozstrzygnięcie sądu polubownego, w sytuacji gdy sam zainicjował postępowanie przed tym Sądem, a wnioskodawca wdał się w spór.

Postanowienie powyższe zaskarżył w całości uczestnik Agencja Handlowa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K., wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, ewentualnie zmianę i oddalenie wniosku.

Skarżący zarzucił: 1) nierozpoznanie istoty sprawy polegające na zaniechaniu merytorycznego zbadania podniesionego przez uczestnika w odpowiedzi na wniosek i piśmie z dnia 18 października 2013 r. zarzutu, że uznanie wyroku Sądu Polubownego byłoby sprzeczne z klauzulą porządku publicznego określoną w art. 1214 §3 pkt 2 k.p.c.; 2) mające istotny wpływ na wynik postępowania naruszenie przepisów procesowych, tj.: a) art. 1214 §3 pkt 2 k.p.c. przez uznanie wyroku Sądu Polubownego, mimo iż postępowanie poprzedzające jego wydanie sprzeczne było z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej; b) art. 148 §2 k.p.c. przez zaniechanie wyznaczenia i przeprowadzenia rozprawy, mimo iż charakter wniosków dowodowych (w tym wniosków osobowych) złożonych przez uczestnika wskazywał na celowość jej przeprowadzenia; c) art. 217 §1 k.p.c. oraz art. 227 k.p.c. przez nieuwzględnienie wniosków dowodowych zgłoszonych w odpowiedzi na wniosek oraz w piśmie z dnia 18 października 2013 r.

W ocenie wnoszącego zażalenie nierozpoznanie istoty sprawy polegało na nieodniesieniu się przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu postanowienia do zarzutu naruszenia klauzuli porządku prawnego poprzez wyrok Sądu Polubownego i postępowanie poprzedzające jego wydanie, w którym doszło do naruszenia zasady równości i prawa do sądu, w związku z powiązaniem personalnym między Sądem Arbitrażowym a wnioskodawcą – pozwanym w tamtym postępowaniu. Okoliczności powyższe stały się także przedmiotem wniosków dowodowych złożonych przez uczestnika, których rozpoznanie i przeprowadzenie na rozprawie było konieczne dla właściwej oceny spornego stanu faktycznego i prawidłowości zastosowania art. 1214 §3 k.p.c.

W odpowiedzi na zażalenie wnioskodawca wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego, kwestionując zasadność podniesionych w środku odwoławczym zarzutów i szczegółowo odnoszą się do ich treści.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Uczestnik w odpowiedzi na wniosek wskazał na trzy podstawy uzasadniające – w jego ocenie – oddalenie wniosku: nieważność i bezskuteczność zapisu na sąd polubowny, pozbawienie powoda możliwości obrony swoich praw przed sądem polubownym oraz niezachowanie podstawowych zasad postępowania przed sądem polubownym, co stanowić miało wypełnienie negatywnych przesłanek uznania wyroku sądu arbitrażowego wymienionych w przepisach art. 1214 §3 pkt 1 i 2 k.p.c. oraz art. 1215 §2 pkt 1-3 k.p.c.

Treść art. 1215 §2 k.p.c., na co słusznie zwraca uwagę Sąd Okręgowy, nie pozostawia wątpliwości co do tego, że dotyczy on wyłącznie wyroku sądu polubownego wydanego za granicą lub ugody zawartej przed takim sądem. W kontekście bezspornej okoliczności wydania kwestionowanego orzeczenia przez sąd arbitrażowy mający siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej, powoływany w ostatniej kolejności przepis nie mógł w rozpoznawanej sprawie znaleźć zastosowania. Zatem kwestie ważności, skuteczności zapisu na sąd polubowny czy też pozbawienia uczestnika (powoda w postępowaniu arbitrażowym) możliwości obrony swoich praw pozostawały poza kognicją Sądu rozpoznającego wniosek o uznanie wyroku sądu polubownego. Z uwagi na jednoznaczną treść art. 1215 §2 k.p.c., nieusprawiedliwione – w ocenie Sądu Apelacyjnego, byłoby badanie wymienionych w jego treści negatywnych przesłanek uznania wyroku, jako przejawów naruszenia klauzuli porządku publicznego, o której mowa w art. 1214 §3 pkt 2 k.p.c. Pierwszy z przytaczanych przepisów wyraźnie wskazuje, że wymienione w nim przyczyny odmowy uznania wyroku sądu polubownego są niezależne od tych unormowanych w art. 1214 k.p.c. Na odrębność przesłanek

wymienionych w obu przepisach wskazywał niejednokrotnie także Sąd Najwyższy (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2011 r., IV CZ 18/11, LEX nr 852454).

Nie sposób także podzielić zapatrywania uczestnika co do tego, że powiązania personalne między wnioskodawcą a Polską (...) w W., które zdaniem skarżącego doprowadzić miały do naruszenia zasady równości stron i prawa do sądu, kolidowały z klauzulą porządku publicznego. Po pierwsze, jak trafnie wskazuje wnioskodawca, zarzuty te mają charakter abstrakcyjny, w tym znaczeniu, że uczestnik nie wykazał, ani nawet nie podnosił, że zaistniały konkretne okoliczności świadczące o stronniczości arbitrów rozpoznających spór. Po wtóre, zgodzić należy się z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w sprawie o zbliżonym w tej mierze stanie faktycznym co do tego, że sam fakt należenia strony do organizacji pracodawców, przy której działa stały sąd arbitrażowy, nie może stanowić o uznaniu zapisu na sąd polubowny za nieważny. Szereg instrumentów prawnych, zawartych zarówno w umowie o zapis na sąd polubowny, jak i w kodeksie postępowania cywilnego oraz regulaminie sądu polubownego, zapobiega nierównemu traktowaniu stron (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2012 r., III CSK 35/12). Oczwistym być winno przy tym, że skoro brak jest w tym przypadku podstaw do uznania zapisu na sąd polubowny za nieważny, to tym bardziej wyrok wydany przez ten sąd, przy niewykazaniu konkretnych przejawów nieposzanowania zasady równości stron, za sprzeczny z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej uznany być nie może.

W świetle powyższych okoliczności za chybione uznać należało zarzuty nierozpoznania przez Sąd pierwszej instancji istoty sprawy oraz naruszenia przepisu art. 1214 §3 pkt 2 k.p.c.

Sąd Okręgowy nie dopuścił się również obrazy pozostałych przepisów proceduralnych wskazanych w zażaleniu. Ujęte w odpowiedzi na wniosek dowody o charakterze osobowym zgłoszone zostały na okoliczności mające w ocenie uczestnika świadczyć o nieważności zapisu na sąd polubowny. Wobec jednak wskazanego już wyżej zakresu kognicji sądu powszechnego rozpoznającego wniosek o uznanie wyroku sądu polubownego, okoliczności te były dla rozstrzygnięcia irrelevantne. W tej sytuacji nie było także potrzeby wyznaczania rozprawy dla rozpoznania wniosku.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podst. art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c. postanowił jak w sentencji. O kosztach postępowania zażaleniowego, które po stronie wnioskodawcy ograniczyły się do wynagrodzenia radcy prawnego, orzeczono na podstawie art. 98 §1 k.p.c. w zw. z art. 13 §2 k.p.c. i w zw. z art. 391 §1 k.p.c. oraz §13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 490).